

## ELŐFIZETESI ÁR:

Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 ftl  
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .  
Egész évre . . . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Falkenstein Soma dohánytözséjében, Nagy Lajos, Groszman J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

## SZABADSÁG

SZERKESZTŐSEG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 45. szám

a Wesselényi és Gedeon nyomdája. Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények, valamint az előfizetési díjak, hirdetések, nyiltterek és reklamációk.

Hirdetéseket felvesz és rendkívüli olcsó áron közli a kiadóhivatal.

## POLITIKAI, TÁRSADALMI KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

## Millenium és az iskolák.

A miskolczi Tanügyi Kör szombaton tartott rendkívüli közgyűlésében többek között azt a kérdést is fölvetette, hogy a miskolczi iskolák miképpen ünnepeljék meg hazánk ezeréves fennállásának évfordulóját?

A kör közgyűlése, mint lapunk más helyén olvasható, az összes iskolának zászló alatt leendő felvonulását határozta el.

Őszinte örömmel üdvözljük a Tanügyi kört, mint legilletékesebb testületet, midőn az iskolák ünneplésére vonatkozólag a kezdeményező lépéseket megtette. Mert hiszen akkor, midőn minden egyesület, minden testület örömmel készül ülni a világtörténelemben is páratlan esemény emlékére, ebből az ünnepélyből az ifjuság ki nem maradhat.

Mindenütt az ország legtávolabb részén is lelkesülnek, tervezgetnek, sőt néhol már az ünnepélyek programját is megállapították; nagyon helyén való tehát, hogy a mi tanférfaink is gondolkozzanak jó eleve az ünneplés módozatairól.

A kör közgyűlése által fölvetett gondolatot: az ünnepélyes felvonulást, igen helyesnek és czélszerűnek tartjuk. A városban lévő összes iskolák növendékei az ünnepély napján délelőtt hálaadó istentiszteletre mennének. Ez történhetnék úgy, hogy a különféle vallásfelekezethez tartozó gyermekek, diákok, ki-ki a saját templomába menne és ott imádkoznák a hazáért. De történhetnék úgy is — és ez lenne a szebb — hogy az összes tanulók, vallásfelekezetre való tekintet nélkül, tanáraikkal, tanítóikkal az isten szabad ege alatt (például a városháztéren) aduának hálát a magyarok istenének. A tanügyi kör választmánya fölkérné a lelkes urakat, hogy az egybegyűlt sokaság előtt illő sorrendben, az egyik például (a városi bérház erkélyéről) rövid hálaadó imát mondana, a másik áldást kérne a jövőre, a harmadik intené a gyermekeket, a népet az isten, haza és király iránti szeretetre, tiszteletre, a negyedik egy gyújtó, lelkesítő beszédet mondana, a midőn megfogadnánk egy szívvél-lélekkel, hogy imádjuk istenünket, szeretjük hazánkat, tiszteljük királyunkat mind halálig. Ezek előtt és után a dalárdák és zenekarok vezetésével a Hymnust és a Szózatot énekelné a sokaság. Ez lenne csak a dicső ünnep! Se párt, se vallás el nem választana bennünket, csak azt tudnánk és éreznénk, hogy mindnyájan magyarok vagyunk. A gyermekek egy része nem értené a beszédeket, de az nem volna baj; megdobbanna, fellángolna a szívük: és ez elég volna, mert ez a földolag.

Az egyes iskolákban már most be kell tanítani a Hymnust, Szózatot és más lelkesítő hazafias dalokat. („Fel fel vitézek“, „Magyarország az én hazám“, „Ezer esztendeje annak“, „Tied vagyok, tied hazám“ stb.)

Május elsejétől, a kiállítás megnyitásától, június 8-ig, a mikor a milleniumi ünnepély lenne, minden gyermek: a fiuk nemzeti színű kokárdát, a leányok nemzeti színű szalagot viselnének.

Az ünnepély napján az egész várost fényesen ki kell világítani. Hadd tegye ez is emlékeztetésképpen ezt a nevezetes napot.

Minden iskola csináltasson magának egy szép „milleniumi zászlót.“ Minden iskolára, valamint középületre május elsején ki kell tűzni a nemzeti színű zászlót s ott leugjen az legalább az ezredéves ünnepélig.

Rendezzenek délután kirándulást (majálist) a Népkerthben, a hol a növendék tanulók különféle versenyeket (torna, futás, mászás) tartanának s a győzteseknek értékes jutalomtárgyakat, díjakat osztanának ki. A nagyobb tanulók tanáraik vezetése alatt kimehetnének valamely történelmileg nevezetes helyre (pl. a Muhi pusztára vagy a diósgyőri várromhoz) s egyik tanár ott tartana nekik alkalmi beszédet. Ha talán ez nehézségekbe ütköznék, felmehetnének az Avastetőre s valamelyik tanár ott magyarázna meg nekik, hogy ezer évvel ezelőtt melyik úton jött Árpád erre a vidékre s mit csinált a honfoglaló sereg az egy hónapig tartó szihalmi táborozás alkalmával.

Nagyon valószínű, hogy már is készül valahol egy olyan szindarab, melyben hazánk történelmének legfőbb fordulópontjai (honfoglalás, tatárpusztítás, törökudulás, szabadságharc stb.) lesznek bemutatva. Ha készen lesz ez a „milleniumi szindarab,“ akkor elvezetjük a gyermekeket iskolánként a színházba. Hadd éljék és érezzék át ők is egy ezredév szenvedéseit és dicsőségeit.

Ilyenformán gondolnánk mi az iskolák ünnepét az ezredéves forduló alkalmával. Ha helyeseknek és célravezetőeknek találná a tanügyi kör az itt elmondottakat, ám tegye magáévá. Mi bizunk ennek a derék testületnek hazafiaságában és leleményességében, hogy egy vagy más módon megtalálják a kellő formát az iskolák ünneplésére.

## A kiegyezés és sallangjai.

(Négy közlemény.)

Irtta: Hentaller Lajos, országgyűlési képviselő.

IV.

Nézzünk csak végig hazánk jelenlegi közbizonyos, politikai és pénzügyi viszonyain s rögtön látni fogjuk, hogy mindenütt idegen, osztrák érdekeknek dobják áldozatul a magyar érdekeket.

A legfontosabb államügyekben osztrák minisztereknek van döntő szavuk. Ezeket az osztrák minisztereket a magyar országgyűlés még csak felelőségre sem vonhatja, mert ezek az urak, az ugynevezett „közös ellenőrzés“ alatt állanak.

A hadsereg kérdését most nincs időm hosszasan felfejteni apró részleteire. Csak azt jegyzem meg, hogy alárendelt viszonyunkat Ausztriával szemben az legjobban bizonyítja, hogy katonáink a sárgafekete zászló alá esküsznek és német vezényszó alatt tanulják szidni, piszkolni, ütni-vernii a magyart, mint csak most legújabbán is bizonyítja az ungvári eset. Ütik-verik a magyart, a helyett, hogy esküt tennének a magyar alkotmányra.

Hát ami most voltaképp napirenden kellene hogy legyen, gazdasági viszonyaink?

Magyarország és Ausztria gazdasági érdekei teljesen különböznek egymástól s ezért nem tudom, miért írta meg Noszlopy Gyula képviselőtársam Kossuth Ferencz barátomhoz írott nyilt levelét? Hisztéves az az állítása, hogy közgazdasági érdekeinket csak az ipar rovására fejleszthetjük és viszont.

Magyarországnak ma még nincs a szó teljes értelmében vett ipara. Annyira nincs, hogy Magyarország Ausztriának iparcikkékként *harminczmillió forinttal fizet* többet, mint a mennyit a földbirtokok jövedelme kitesz. Ez a szám hivatalosan van megállapítva.

Azért kell külön vámterület, mert a közös viszony mellett hazánknak *nemcsak ipara nem fejlődhet, nem lendülhet, de közgazdaságilag is el kell pusztulnunk.*

És mégis a közösügyes alapon kormányzó bölcsek a helyett, hogy hazánk életérdekeinek meg-egyező önálló magyar kereskedelmi politikával örvendeztetnék meg ezt a régóta sanyargatott nemzetet, e helyett mindenütt védelmőkbe veszik az osztrák ipart s azt a magyar piacokon minden ármérsékli külföldi verseny ellen magas vámokkal, közös vámterülettel varrják nyakunkba.

Hát hiszen vannak államférfiak, kik a védvámrendszert tartják jónak s vannak ismét mások, kik a szabadkereskedés barátai.

Elismerem, hogy mind a két felfogásnak meg van a maga jogosultsága!

De ha mi nálunk Magyarországon védvámrendszert hoznak be, *hát akkor az legyen valóban védrendszer*, mely a magyar iparnak minden idegen ipar ellenében, *tehát az osztrák ipar ellenében is, mérsékelt védelmet ad.*

Ha pedig a szabad kereskedés politikáját követik, *hát az is legyen igazán szabad kereskedés*, mely szabadságot ad mindenkinek a legolcsóbb piacon bevásárolhatni.

De hogy *se védvám ne legyen, se szabad kereskedelem ne legyen*, hanem a magyar nemzet a maga piacán *egy idegen szomszéd nemzet iparát védje magas vámokkal minden verseny ellen*, hogy a magyar nemzet *se a magyar piacát ne használhassa, se olcsóbb versenyzőnek ne nyithassa meg azt*, hanem egy szomszéd nemzetnek monopóliumát szolgáltatassa ki azt, ha minden önértékét feladó politikai szervilismus műve nem volna, oly égbekiáltó képtelenségnek lehetne nevezni, a minőt még nem látott a világtörténelem.

Ép azért a mi állapotunk a közösügyes rendszer alatt rosszabb a gyarmatrendszerénél. Mert hisz ott van Anglia! Angliának is vannak gyarmatai! — *De Anglia gyarmatainak joguk van iparukat még az anyaország ipara ellen is védvámokkal védeni.*

Nekünk nincs! Tehát rosszabb a helyzetünk, mint Anglia alárendelt gyarmatainak állapota. S miért kell ez a vámközösség Ausztriának? Azért, hogy Magyarország vagyontökéjét támadhassa meg; azért, hogy elkódusithassa a hazánkat.

Mert hisz önálló nemzeti bank nélkül a földmives és kisiparos olcsó személyes hitellel nem látható el kellő mértékben.

Pedig egyedül az olcsó kölcsön a biztos módja annak, hogy a föld népe áldozatul ne essék az uzsorásnak.

Miután azonban van Bécsben egy *nyerészedési alapra fektetett*, ugynevezett „osztrák-magyar“ jegybank, melynek érdekei előbb valók a magyar nép millióinak jólléténel, tehát a magyar nemzet önálló nemzeti jegybankot nem kaphat.

A közösügyes gazdálkodás azután meg is termé gyümölcsét ugyanannyira, hogy a mindenükből kifosztott hajdani adózó polgárok tömegesen vándorolnak ki Amerikába, mert nem képesek a hires tejjel-mézzel folyó magyar Kanaanban maguk és családjuk részére a megélhetést biztosítani

Ime a magyar nemzet, mely jogos nemzeti önérzete daczára nem független, nem önálló akkor, midőn nálánál sokkal kisebb nemzetek függetlenekké, önállókká, szabadakká lettek.

S miért van ez?

Mert maguk hazánkfiai mondanak le a függetlenségi törekvéseiről.

Mert a jelenlegi kormány azt az elvet állította fel: hogy *Magyarországot teljesen hasonlónak kell tenni a Lajthán túl levő tartományokhoz, ez az elv pedig háromszáz esztendő óta nem jelent egyebet, mint hogy Magyarországot meg kell fosztani önállóságától s a magyar nemzetből tüszel-vassal ki kell irtani a függetlenség iránti vágyat.*

Az ilyen eljárás nem más, mint felujtása az ósdi, absolutistikus állambölcséségnek, melyről egy angol államférfi nagyon helyesen jegyezte meg, hogy azokat, „kik által gyakoroltatik, örülteké,“ azokat pedig, „kik felett gyakoroltatik, hülyékké teszi.“ Ezzel az államköltséggel akarják ők a kiegyezést felbonthatlanná tenni s ezzel egyszer mindenkorra véget vetni a magyar nemzet függetlenségi törekvéseinek.

E századot az új pragmatica sanctióval akarják befejezni abból az alkalomból, *midőn az osztrák császár ötven éves trónra lépését ünneplik.*

*Ez a kiegyezés sallangja!*

### Vidéki házak adója.

(N.) Régi óhaja és kívánsága volt a nagyobb vidéki városoknak, hogy az új házak adómentessége kiterjesztessék és ezáltal az építkezési kedv fokoztassék, az iparnak foglalkozás adassék. A vidéki városok nem ringathatják magukat abban az illúzióban, hogy a kormány kedvezzei volnának. Olyan kedvezményt, a miért a kormány nem kap ellenértéket, nem igen szokott nekik nyújtani. A mit ad, azt vagy szavazatok ára fejében adja olyan városoknak, a melyek egy-egy kormányhú képviselőt küldenek az országgyűlésbe, vagy pedig az illető város busás anyagi hozzájárulásával létesít közintézményeket. Általános, minden városra kiterjedő, törvényhozásilag biztosított előnyt alig tudunk az utóbbi időből feljegyezni.

Most is bizonyos, hogy nem a vidéki városok kedvéért tesz eleget a kormány azok régi kívánságának. Ha nem félne a kiállítás megnyitása után bekövetkező munkás-krach következményeitől s nem látna előre, hogy a szédítő aranyu budapesti építkezések befejezése után sok ezer műhely marad dolog nélkül, sok ezer munkás kenyér nélkül, aligha készített volna olyan sietve törvényjavaslatot a vidéki házak adómentességéről.

De hát ne kutassuk az indító okot; örvendjünk rajta, hogy végre valahára egy olyan javaslattal találkozunk, mely az állam mostoha gyermekeit: a vidéki városokat veszi szemügyre.

Főlöszleg volna fejtegetnünk, mennyire szükség van ezen előnyre, hogy legalább némileg niveláltassék az aránytalanság, mely a főváros és a vidéki góczpontok között létezik. A nélkül, hogy Budapest fejlődését, emelkedését irigyelnők, ki kell mondanunk, hogy a kormányok igen helytelen politikát üztek, midőn a székesfővárosért a vidéki városokat elhanyagolták. Ez az elhanyagolás már is megbosszulja magát, mert hogy messzebb ne menjünk, a vidéki városok lakásviszonyai kevés kivétellel minden kritikan alóliak s e viszonyok káros határa lépten-nyomon mutatkozik nem csupán egészség, de társadalmi tekintetben is.

Az a javaslat tehát, melyet a pénzügyminiszter a képviselőház szombati ülésén a vidéki nagyobb városokban épülő új házak adómentességéről benyújtott s a melyhez képest az egészen újon épült házak adómentessége tizenkét évről tizenöt évre, az átépítettek pedig tíz esztendőről tizenkét évre kiterjesztetik, valóban szükségeset pótol.

Nem sok ugyan ez a kedvezmény, mit ez a javaslat nyújt. Egy morzsa mindössze az alamiznaszaltól, de mégis valami. Az elhelyezést kereső tőkék ma csaknem kivétel nélkül a tőzsdé felé tolonganak és nem kedvelik az ingatlant, mely kevés jövedelmet hajt, melynek jövedelmét még a szokásos amortizációs időszak lejártá előtt nagy részében elveszi az állam adó fejében. Ha azon időszak, mely alatt a házigatlan egész jövedelme a befektetett tőke törlesztésére használható fel, hosszabbodik, remélni lehet, hogy a tőketulajdonosok nagyobb kedvet kapnak az építkezésre. Valószínű, hogy sok tűzfal, mely még városunkban is kopaszon meredez a járkáló elé, el fog tűnni, be fog építetni ez intézkedés áldásos hatása alatt, javulni fognak a vidéki városok lakásviszonyai és a mi nem kicsinylendő: az ipari erőfő foglalkozást nyernek, a minék hiányát most nagyon érzik.

Mindenesetre jobb szerettük volna, ha a kormány nem szűkmarkuskodik ebben a kérdésben, hanem ha már reá szánta magát egy reformra, adta volna meg egészen bőkezűen azt, a mit a vi-

déki városok az államtól, melynek valódi fenntartó oszlopai, joggal kívánhatnak. Nem kellene jelesül azt a megkülönböztetést tenni, hogy a kontemplatív kedvezmény csak a tizezer lakosnál népesebb városokra vonatkozik. Ha a városokat fejleszteni akarjuk, akkor a kisebb városoknak is módot kell nyújtani arra, hogy lakossuk szaporodhasson. Ha helyes és kívánatos az, hogy a nagyobb városok fejlődjenek, nem kevésbé okadatolt, hogy a kisebb helyeknek, hol kisebb a kereset és gyérebb a vállalkozás, a törvény ne mérjen szűkebb kezelést, mint a tehetősebb és népesebb fókusok lakóinak. A tizenöt esztendő is nagyon uszorrás fősvényiséggel van kimérve. Ha az adómentességet husz esztendőre adják, a hogy adták Budapesten, a kívánt czélt sokkal biztosabban és gyorsabban lehetne elérni.

Aztán még egy furcsa része van a javaslatnak. A 3. § értelmében oly helyeken, a hol nagyobb terjedelmű városrészeket vonnak rendezés alá, ha 1899. végeig végrehajthatnak és ha legalább egyemeletes épületekről van szó, a miniszter az adómentességet három évvel meghosszabbíthatja. Miért akarja a kormány törvényesíteni az emeletes háziurak kasztját a földszinteseké fölé? Miért zárja ki az adómentesség meghosszabbításának kedvezményéből a földszintes házakat, holott a vidéki városok viszonyai olyanok, hogy leginkább azok a részek szorulnak nagyobb aranyu rendezésre, melyeken a tizennyolcz esztendei adómentesség se eléggé kecsgetető, de melyek tisztességes földszintes családi lakóházakkal könnyen benépesednének, ha azokra is egyformán kiterjesztetik a kedvezményt.

Egyszóval magát a javaslatot örömmel üdvözöljük, de óhajtuk, hogy az kibővítettessék, megjavítottassék a bizottsági tárgyalások alatt. Annak a czélnek a melyért készítettett, csak úgy fog megfelelni a törvény, a mi belőle válik, ha a törvényhozás őszintén, utógondolat nélkül, teljes jóakarattal tanúsít a vidéki városok iránt. A benyújtott javaslat mai alakjában félmunka, tegyék egészszé a törvényhozók: a vidéki városok az ő komoly fejlődési törekvésükkel bizonyítják be, hogy érdemesek arra.

## H I R E K.

— **Miklós—Szabó-ügy.** Abban a bűnpörben, melyet Szabó József miskolczi ügyvéd zsarolás czímen indított Miklós Gyula volt főispán ellen, a miskolczi kir. törvényszék a vizsgálatot a feljelentésnek csak egyes pontjaira nézve rendelte el, míg több pontjára nézve annak elrendelését szükségesnek nem tartotta. A törvényszéknek e határozata ellen Polónyi Géza, mint Szabó József képviselője, felnyújtott egy indítványt, melyben az elrendelés elleni kifogást adta, a mely aztán érdemleges elintézés végett a kassai kir. ítélőtáblához terjesztett fel. A kassai ítélőtábla hétfőn döntött az ügyben és a vizsgálatot a feljelentésnek azon pontjaira is elrendelte, melyekre nézve a miskolczi kir. törvényszéknek más nézete volt. — Ebben az ügyben arról is értesültünk, hogy dr. Miklós Gyula dr. Szabó József ügyvéd ellen csalás és ügyvédi megbízással való visszaélése miatt a bűnvádi keresetet a miskolczi kir. törvényszékhez vasárnap délelőtt már benyújtotta.

— **Az ecsegi fahid.** Olvasóink közül bizonyára sokan nem tudják, hogy az ecsegi fahid, melyet vashid kellett volna készíteni, már készen van. Ecsegi község lakossága a legnagyobb félelmek között tekint erre a faalkotmányra, mert hát az hat lábbal lép a Sajó medrébe s mindenik láb bizonyos mennyiségű jeget fog fel s olyan jégtorlasz képződik a hid alatt, a mely a víz lefolyását nemcsak akadályozza, hanem egyenesen a községre tereli. A község jobb sorsra érdemes lakosai borzalommal tekintenek a jég megindulásának procezzsusa elé: nem fogja-e őket kiönteni az a víz? . . Ők nem is álmodták, hogy annak a hidnak vashid kellett volna elkészülni; mert ha tudták volna, nem engedték volna, hogy fából építsék. Csak az ugynevezett „szerencsétlenség bekövetkezése után“ tudták meg ezt. De már késő. A hid áll, mint Sion hegye, a vicinális politika örök dicsőségére. A község lakosai azonban folyamodtak, hogy hátha lehetne még a bajon segíteni vagyis a fát vassá változtatni?!

— **Örömnepély.** Városunk hazafias érzelmű zsidó közönsége múlt vasárnap örömnepet ült. A „Chewra Cadischa“ egylet 128 évi fenállása alkalmából a Korona-szálló disztermében megünnepelte hazánk ezeréves fenállásának örömnepét. A hitközség legelőkelőbb férfiai vettek abban részt. A lakomát az egyházi énekkar nyitotta meg, mely Wolfgang főkantort vezetése alatt a „Király

induló“-t énekelte el. Ezután Schvarcz Herman elnök szívélyes szavakkal üdvözölte a nagy számban megjelent közönséget. Utána Rosenfeld Mayer főrabbi mondott hazafias pohárköszöntőt a királyra és családjára. Dr. Gencsi Soma hitközségi elnök a magyar hazát éltette. Dr. Ixel Soma Soltész Nagy Kálmán polgármesterért emelt poharat. Toasztot mondtak még dr. Klein Ignác, dr. Rác József, Goldberger Simon, dr. Kazay Mór és Fischer tanító. Az ünnepély csaknem reggelig tartott.

— **Az új főgimnázium.** A miskolczi ev. ref. főgimnázium új épületének terveit és költségvetését némi csekély módosítással helybenhagyta a közoktatásügyi m. kir. miniszter s a jóváhagyásról szóló leiratot tegnapelőtt kapta meg a főgimnázium igazgatósága. Az új iskola építéséhez tehát már hozzá lehet fogni; mert úgy a pénz, mint az engedély megvan. Az építés megkezdésének azonban egy nagy dolog áll útjában: az, hogy a Palóczy-utcában megvásárolt püspöki, illetve harmadik lelkészi lak még átalakításra vár. Addig, míg ez meg nem történik, Kun Bertalan püspök mostani lakóhelyét el nem hagyhatja. Az átalakítás munkáját, mely 6700 forintba fog kerülni, már a legközelebbi napokban megkezdik. Mihelyt ezzel készen lesznek, az új főgimnázium építéséhez azonnal hozzáfognak. Az utca kinézése is változni fog az építkezés által. Azt az utczarézt ugyanis, mely az Alsó-Papszer-utczáról a Felső-Papszer-utczára a főgimnázium épülete mellett fölvezet, az új főgimnázium telkéhez fogják csatolni s e helyett a mostani főgimnázium telkéből fognak utcát kihasítani.

— **Matyónia a milleniumon.** A millenárius kiállítás alkalmával tartandó ünnepélyek sorozatában Mező-Kövesd és vidéke is egy rendkívül érdekes ponttal fog szerepelni. Fölmerült ugyanis az az eszme, hogy a kiállításon egy borsodmegyei matyó lakodalmat is bemutassanak. A lakodalmat bemutató — mint értesültünk — szeptember havában lesz. Nem tudjuk, hogy a terv megvalósulása és a költségek előteremtése érdekében működik-e már Borsodvármegyében valamely bizottság, mi abban a véleményben vagyunk, hogy a rendezőség teendőinek vitelére vagy Mező-Kövesd város elöljárósága, vagy az egri járás főszolgabírája van hivatva. A mi a költségek fedezését illeti, mi úgy hisszük, hogy azt a kiállítás igazgatósága fogja viselni.

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselőtestülete csütörtökön, e hó 27-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Vármegyei közgyűlési határozatok kihirdetése. 2. Alispáni határozat Diószeghy György főjegyzőnek hivatalától való felfüggesztése tárgyában. 3. Dick Mór köveztvámbérlő kérelme bérlengedés iránt. 4. A tűzer-lőszertár számára szükségelt földterület vételi ügye. 5. A színház és Pannónia vendéglő közötti útszakasz építési vonalának megállapítása. 6. A Hunyad-utca nyugati vége szabályozási vonalának megállapítása. 7. A tóth-utcai Peczeszabályozásból kifolyó csereügylet.

— **Családi tánczestély.** Filep József ev. ref. tanító zöldfa-utczai ev. ref. népiskola ujonnan padolt tantermében 1896. évi márczius hó 7-én jótékony czélú családi tánczestélyt rendez.

— **Temetés.** Wéber Boleszlávnak, az első magyar általános biztosító-társaság felügyelőjének temetése vasárnap délután ment vége a közönség impozáns részvétel mellett. A koszorúkkal megrakott koporsó fölött Blazsejovszky Ferencz apátplébános végezte fenyves segédlettel a gyászszertartást, melynek végeztével a polgári dalos-egylet énekelt gyászdalokat. A végtisztesség-tételnél testületileg megjelentek a miskolczi tűzoltó-egylet, melynek egyik úttörője, fáradhatatlan és buzgó tagja volt; a diósgyőri vas- és aczelgyári tűzoltó-egylet, az első magyar általános biztosító-társaság, a magyar-francia biztosító-ügynökség képviselői. Városunk intelligens közönsége, minden rendű és rangú lakossága a vasgyári zenekar gyászdalai mellett óriási számban kísérelte a megsiratott férfit hitegető porrézeit az avasi sírkertbe, a hol a családi sírboltban tették örök nyugalomra. Elhunytáról a mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki: Alól-irottak a legmélyebb fájdalommal tudatják a legjobb férj-, testvér-, vő, sógor- és rokonnak Weeber Boleszlávnak, az Első Magyar biztosító társulat felügyelőjének, hosszú és kínos szenvedés után, agyhártyalobban, életének 45-ik és boldog házasságának 13-ik évében, folyó hó 21-én d. u. 3 órakor történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 23-án d. u. 3 és fél órakor fognak Miskolczon, a

Palóczy-utca 18-ik számú gyászszobából a róm. kath. szertartás szerint az avasi sírkertben lévő családi sírboltba eltemetteti. — Az engesztelő szent misé-áldozat a minoriták templomában folyó hó 24-én, d. e. 9 órakor fog az Égek urának bemutatni. Kelt Miskolczon, 1896. február 21. Béke lengjen drága porai felett! Özv. Weeber Boleszlávné sz. Fazekas Róza mint felesége; Fontán Gyuláné sz. Weeber Antonia, Galgóczy Ödön sz. Weeber Hermin, Weeber Enfried, özv. Gothard Jóbna sz. Weeber Irma. mint testvérei; özv. Fazekas Józsefné sz. Vadnay Erzsébet, mint anyósa; Fontán Gyula, Galgóczy Ödön, Berner Géza, Pották Lajos, Fazekas Béla, mint sógorai, Weeber, Ernfriedné sz. Löffler Ida, Berner Gézané sz. Fazekas Erzsébet, Pották Lajosné sz. Fazekas Józsefné, Fazekas Béláné sz. Hönisch Ida, mint sógornői; Vadnay Károly, mint nagybátyja; Fazekas Zsuzsanna, mint nagynénje. — Az első magyar általános biztosító társaság miskolczi főgynöksége, a korán elhunyt tisztviselő elhunytá fölé a következő gyászjelentésben ad fájdalmának kifejezést: Az Első Magyar általános biztosító társaság miskolczi főgynöksége mély fájdalommal tudatja egyik legbuzgóbb tisztviselőjének; Weeber Boleszláv felügyelőnek, e hó 21-én történt elhunytát. Benne a főgynökség egyikét azon tisztviselőnek vesztette el, ki lelkiismeretes pontosság-gal, hiven s egész odaadással teljesítette nehéz kötelességét, tisztviselő-társai pedig az őszinte, igaz barátot siratják korán történt elhunytában. A megboldogult hült tetemei e hó 23-án délután 3 és fél órakor fognak az örök nyugalomra tétetni Palóczy-utca 18. számú házból. Miskolcz, 1896. február 21. Béke lengjen porai fölé!

— **Halálozások.** Horváth Sándor járásbírósi irnok neje, szül. Póts Erzsébet, f. hó 23-án elhunyt. — Ungváry Béla nyug. mozdonyvezető vasárnap, életének 54-ik évében, jobblétre szenderült.

— **Esküvő.** Bodolay Gyula heő-keresztúri jegyző február hó 20-án tartotta esküvőjét Szabó Róza urhölgygel, Szabó József nagymihályi ev. ref. lelkész szép és kedves leányával, Borsod-Nagy-Mihályon. A polgári kötést Menyhart Ignác jegyző, az egyházi szertartást pedig a menyasszony nagybátyja: Bodon Barnabás bátori lelkész végezte, a ki remek és magasszónyalatu beszédet intézett az ifju párhoz. Az esküvőn városunkból is többen vettek részt. Zavartalan boldogságot kívánunk a megkötött szép frigyhez!

— **Eljegyzés.** Spiegel Sámuel fiatal kereskedő e hó 23-án tartotta eljegyzését Liszauer Berta kisasszonnyal Tornaallyán.

— **Lelkészcserézés.** A sajjó-kazai ev. ref. egyházban vasárnap ment végbe a lelkész-választás. Az egyház hívei csekély szavazattöbbséggel Mindszenty Imre debreczeni segédlelkészt választották meg. A választás ellen, mint értesültünk, óvást adtak be, mert a többséget csak a legerősebb presszió útján tudták az egyház előkelő férfainak akarata ellenére kierőszakolni.

— **A tanügyi kör közgyűlése.** A miskolczi „Tanügyi Kör” szombaton délután Tóth Pál elnöklelte alatt rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal több hazafias határozatot hozott. Tóth Pál elnök ugyanis kérdést intézett a kör tagjaihoz az iránt, hogy a miskolczi összes tanintézetek miképpen ünnepeljék meg hazánk ezeréves fennállásának ünnepét. Erre Kulik Márton a következő indítványt terjesztette elő: 1. Indítsa a miskolczi „Tanügyi kör” mozgalmat a milleniumi ünnepnek Miskolcz város valamennyi népoktatási intézetének növendékeivel együttesen a szabadban leendő megünneplése tárgyában. 2. Irjon át e végből valamennyi népoktatási intézet igazgatóságára, illetőleg iskolaszékére, hogy a később meghatározandó időben, a midőn minden iskola, saját körében délelőtt megtartja ünnepélyét, ugyanazon nap délutánján a szabadban tartandó közös iskolai ünnepélyen vegyen részt. 3. Küldjön ki a miskolczi Tanügyi Kör közgyűlése egy rendező bizottságot, a mely bizottság feladata lesz e közös gyermekünnepély részletes programját megállapítani s az ünnepély rendezésével járó teendőket végezni. 4. Az ünnepély rendezése körül fölmerülő költségek, jutalmak, versenydíjak stb. fedezésére szavazzon meg a Tanügyi kör 100 frtot. Az indítványt a közgyűlés beható és élénk eszmecsere tárgyává tette s azt nagy lelkesedéssel elfogadta. Az ünnepély programjának előkészítésére: Tóth Pál elnök, Brócs Károly titkár, Porcs János alelnök, Csiky Béla, Kovács Lajos, Kulik Márton és Schlésinger Márton tagokból álló bizottság küldetett ki. A bizottság Soltész Nagy Kálmán kir. tan. polgármestert is felkéri, hogy az ünnepély programjának keresztülvitelére támogatását megnyerje. Ugyancsak Kulik Márton javaslata folytán elhatározta a közgyűlés, hogy hazánk ezredéves fennállása ünnepének emlékére 2000 korona alapítványt tesz, amely összegnek évi kamatai egy miskolczi szegényebb sorsú tanár vagy tanító, esetleg a kör alapító, rendező és pártoló tagjának közép vagy felsőbb iskolába járó s arra érdemes fiának fog ösztönőül kiadatni. A

2000 korona összeg „a Miskolczi Tanügyi kör milleniumi alapítványa” czimen egy pénztintézetben fog kezelteni mindaddig, a míg a Kör fennáll; a kör működésének megszűnte után, kezelés végett Miskolcz város közpénztárának fog átadatni.

— **Huszonöt éves találkozó.** Városunkban ez év folyamán igen szép ünnepély készül. Azok, a kik az itteni ev. ref. főgimnáziumban 1871-ik évben érettségi vizsgát tettek, folyó 1896. évi június hó 28-29-ik napjáig összejönnek s ünnepély tartása által elevenítik föl a huszonöt éves múlt szép emlékeit. A rendező bizottság az ünnepélyre vonatkozólag a következő értesítést küldte lapunk szerkesztőségéhez:

#### Értesítés.

Tisztelettel értesítjük azokat, a kik a miskolczi ev. ref. főgimnáziumban 1871-ik évben tettek érettségi vizsgát, hogy folyó évi június hó 28-29-én Miskolczon huszonöt éves összejövetelt tartunk s fölkérjük mindazokat, a kik a most jelzett évben Miskolczon tettek érettségi vizsgát, hogy lakásukat az alulirt bizottság tudomására juttatni s részvétüket folyó évi márczius hó végéig bejelenteni szivesek legyenek. Az értesítések Dr. Szánthó Bertalan főorvos és Bodnár Dániel ügyvéd bizottsági tagokhoz Miskolczra kérjük intézni, kik az ünnepély minden részletéről értesítéssel szolgálnak.

Miskolczon, 1896. február hó 25-én.

Bodnár Dániel, ügyvéd, Főzy Gyula, posta-és táviró-főtiszt, Dr. Horváth Bertalan, ügyvéd, Lázay György, megyei hivatalnok, Ruttkay Menyhért, lapszerkesztő, Dr. Szánthó Bertalan, közkórházi főorvos.

— **Színházunknak** a héten nagy vendége van. Náday Ferencz vendégszerepel a „Nők barátja”, „Egy párisi” és az „Agglegények”-ben. Városunk színe-java üdvözölte már az első estén is szűnni nem akaró tapsokkal a művészek mesterét. Eleitől végig gyönyörködve tűnemenyes alakításában. Részleteiben a három előadásról szombati számunkban referálunk.

— **A ki köszvény, rheuma, hasgatások s egyéb hasonló bántalmaknál** eddig mindent eredménytelenül használt, vegyen egy üveg **Mária-Radnai csudakentet**, a mi ezen bántalmaknál ezrek által kipróbált biztos hatású szer. Egy üveg ára 50 kr., a kinek nem használ, pénzét visszakapja. Miskolczi főraktár Szabó Béla droguérijában, Széchenyi-utca 116 sz.

## K Ö Z G A Z D A S Á G.

Miskolcz város szőlőföld-birtokosainak figyelmébe.

— Cikksorozat. —

### VI.

Vegyük a párosításokat sorrendbe:

1. Az egyszerű párosítás.

Ha tulajdonkint teljesen megfelelő alany és a közszélnak jóvedelmezőség szempontjából kiválasztott ojtó-csapanak való európai fajszőlővesszővel rendelkeznünk, az ojtást megkezdhetjük, melynek ideje akkor van, midőn a föld fagy már teljesen kiengedett, a külső földmunka teljesíthető és a földnek már némi melege is van. Ezen idő pedig olykor talán 10 évben egyszer márczius havára is esik, azonban április hava és május hó első felébe legelfogadhatóbb. Mert az ojtás legsikeresebb akkor, ha a műtét után azonnal a földbe juthat és beültetés után fejlődésében már a hideg idők vissza nem tartják, de a megkezdett önálló életműködést megszakítás nélkül végezheti — folytathatja.

A tulkorai ojtások azért nem fogadhatók el általánosságban, mert azok ideiglenes elvermelése igen jó és alkalmas helyiséget követel, hol az ojtvány ki nem száradhat, meg nem perészedhetik, de életműködését némileg megkezdhesse. De nem fogadhatók el általánosságban, mert igen sok ojtvány nem juthatván alkalmas helyre, nem részesülhet igazi szakértő gondozásában; mielőtt a szabadba, iskolába vagy állandó helyére jutna, kiszikkad, a váglapok között nyílás támad, hova a penészgombák is könnyen bevehetik magukat s mielőtt kiültetnők, már pusztuló félen van vagy vannak és bizony igen csekély eredményt és rossz anyagot adnak, melyek elforradása hibás vagy értéktelen is.

Eljárása az egyszerű párosítással ojtásnak: A nemes vesszőket eldaraboljuk és pedig éles késsel; de nem ollóval, mely zuz, egyszemes csapokra: ügyelvén arra, hogy a szem felett 4—5. cm csonk maradjon és a szem alatt akkora rész, melyen az egyoldalú lapvágás a szem megsértése nélkül teljesíthető legyen, azaz 5—6 cm. Megjegyzendő, hogy a nemes vesszőket megelőzőleg egy ruhával portól, piszoktól megtörölletjük, vigyázzván arra, hogy a szemek meg ne sértsenek, mely nélkül (szem nélkül) a vesszőből vágalt csapok értéktelenek, a levagdalt nemes vessződarabokat pedig, hogy ki ne szikkadjanak, vízbe áztatott és nem túl kitacsart,

többszörösen összehajtogatott tiszta ruhára rakjuk. Ép így megtörölletjük az amerikai és európai szőlővesszőket is és megkezdhetjük az összeválogatást, t. i. az egyenlő vastagságu amerikai és európai szőlővesszőket páronként csoportosítjuk. Ezen munka keresztülvitelére való az ugynevezett: válogató mérce, mely a Szombati-féle ojtó-gépcsoport kiegészítő része. Az összeválogatást 12—14 éves értelmes gyermek által is végezethetjük, ki az ojtó elé rakja az összeválogatott nemes és vad vesszőket páronként. Az ojtó ember pedig bal kezébe veszi a metszlapvágó gépet, mely öntött sárga rézből fanyélre erősítve 6 különböző méretű lyukkal bír, megjegyezvén, hogy a metszlapvágó gép k. b. 1/2 mm. homokra van reszelve és finomul simítva, az élek lecsiszolva, hogy sem a belehelyezett vesszőket, sem a kés élet legkevésbé se sértsse. Az így szélességében teljesen egyenes és hosszában sekély 1/2 mm. mélyedésű metszlapvágó azon lyukába tesszük először a vadvesszőt, melybe beleillik és két — legfeljebb három húzva-vágással — mely vágásokat finomélű késsel ejtünk, kész a vad alanylap vágása. Ép így járunk el a nemes vesszővel is, t. i. a nemes csap szem alatti részét betesszük a metszlapvágó ugyanazon méretű lyukába, melyben az alany volt s azon is két-három húzva-vágással készítjük el a metszlapot, melyet már egy felnőt leányka vagy férfi, a szorító géphez helyez és pedig: először is a furott és kettéhasított dugót kettéféle szakítja, az egyik fél dugót a szorító géphez helyezi úgy, hogy a furat felül essék a gép közepére, majd a du ó furatába úgy helyezi a nemes csapot, hogy a metszlap felfelé, a dugó közepén nyugodjék, melyre a vad vessző metszlapja úgy helyeztetik, hogy a nemes csap váglapját teljesen fedje, ekkor az „elő” szorítóval lefogaljuk a vad alanyt, mely szorítás egyúttal a nemes csapot is úgy lefogalja, hogy az teljesen szilárdan áll, ekkor a másik fél dugó megfelelőleg helyeztetik az alsó dugó felé, úgy, hogy a nemesítés éppen a két fél dugó közé jusson, s ekkor a főszorítóval nem túlerősen összeszorítatik a parafadugó, illetve ezek közt a párosítás és tovább adjuk egy másik munkásnak, ki két sodronnyal (melyek kellő hosszúságba eldarabolva vehetők a vasárus üzletekbe és Fűrész Ferencz kereskedésében) — elköti, vagyis csipő-fogó segítségével húzva-csavarva nem tulságosan annyira elszorítja, hogy a sodronnyok a parafába a drót félvastagságáig bevágjanak.

A sodronny azon kiváló része, mely összcavartatott — a dugóra reá hajtható; de még jobb a drótvágó ollóval levagdaltatni, hogy össze ne ragadjanak az ojtványok az egymás mellé helyezés alkalmával. Az így elkötött ojtványok alany alsó-része egy-két íze (bütyökközök) a biztosabb meggyökerezés végett kaporó vassal (kapható Szombathy Józsefnél) kissé megkapartatik, mely sértés azonban csak a fás részig terjedhet és ekkor az ojtás egy vízzel félig töltött kádacskaba helyeztetik és így az ojtás ültetés- vagy iskolázásra kész.

Munkácsy József, kerületi szőlészeti felügyelő.

### A szerkesztő postája.

**Tudósító.** Miskolcz. A pénztintézetek közgyűléséről beküldött tudósításat nagy sajnálatunkra csak a jövő számunkban hozhatjuk.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Kontz Miklós.**  
Helyettes szerkesztő s lapkiadó: **Ruttkay Menyhért.**

Üzletem beszűntetése következtében ugy a raktáromon levő

### ● fehér és veres borokat ●

az összes pinczeberendezést, transport hordók, szivattyu stb. valamint néhány ezer drb. új Siemens-féle palaczkot

jutányos árban eladok. **Goldstein Vilmos,**  
Kossuth-utca 6.

Tóth-utca 45a. számú

új ház

(6 évig adómentes)

szabad kézből

≡ eladó! ≡

Értekezhetni ugyanott.

## Szégyenli magát



a kis leány, mert a másképp oly kedves arca a bőr tisztátalansága által oly régen el van csúfítva és csak most tudta meg, mily könnyen és hamar segíthetett volna azon, az általános ismert és kedvelt

## Vértess gyógyász. Lugosi arczenőcse

által. Ezen arczenőcse a legjobb szer a májfoltok, szeplők, bőrtakak, pattanások, egymint minden más **bőrtisztatlanság** eltávolítására.

Egy adag 60 kr., 1 frt és 2 frt. — 2 frt 20 kr. előleges beküldése ellen 1 nagy vagy 2 kisebb adag bérmentesen küldetik.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár” világhírű gyógyszerei u. m.: **Dr. Heuffel-féle gyomor-eszencia**, **Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacsok**, **Bánáti növény-ecet**, **herkulesfürdői kőszénveszély**, **Injectio és capsulae végétales** stb.

**Raktárak Miskolcson:** Rácz Jenő gyógyszerész, Balogh József gyógyszerész. **Eger:** Özv. Köllner Lőrinczné gyógyszerész. **Gesztely:** Mági Mihály gyógyszerész, valamint Vértess Lajos „Sas-gyógytára” **Lugoson, 455. szám.**



és erőteljes szakáll leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető

## Dr. Heuffel-féle bajusznövesztő pomádéval.

Ezen teljesen ártalmatlan, szerekből készült pomádé által, a legrövidebb idő alatt, még 16 éves ifjak is, **gyönyörű bajuszt és dús szakállt** nyernek. Fél adag 1 frt 25 kr., egy egész adag 2 frt. — 2 frt 20 kr. előleges beküldése ellen 1 egész adag bérmentesen küldetik.

# The Mutual

new-yorki életbiztosító-társaság

1894. évi zárszámában a következő eredményeket mutatja ki:

Összes bevétel 1894-ben: **248 millió frank**

teljesen tehermentes külön nyereségmentes **116 millió frank.**

Biztosítéki alap **ezerhatvan millió frank.**

Díjtablázatokkal és bővebb felvilágosításokkal szolgál

**Grünwald Ede Miskolcson**

borsodmegyei főügynök.

## Eladó ház.

Kis-Major-utca 1. sz. a. levő

új ház

eladó,

mely még 12 évig adómentes. A ház áll 2 utczai szoba és egy udvari szobából és konyhából.

## Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy **Miskolcson, Mahr Károly ur házában Széchenyi-utca 92. sz. alatt** a legnagyobb igényeknek megfelelő

**divat- és vászonáru-házat**

a „MENYASSZONYHOZ”

mint főüzletemet detail-eladásra megnyitottam.

Főtörekvésem leendő t. vevőimet mindenféle újdonságokkal ruhaszövetek, selyemárak, ruhadíszek, mosóvölökök, atlantidák és francia batisztkban, kelengyecikk, gyapjú- és vászonáru, canavász, oxford és gradlikban, asztal- és ágygarnitúra-szőnyeg és függönyökben stb. a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig kiszolgálni.

Nagykereskedésem 25 éves fennállása folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden cikket a legolcsóbb árakon beszerezhetek, úgy, hogy a t. cz. vevőközönségnek alkalma nyílik főüzletemben **olcsó és szabott árakban**, pontos kiszolgálattal mellett bevásárolni.

A t. cz. közönség pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Miskolcson, 1896. febr. hó.

**KOHN EDE**

kézműárnyagkereskedő.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy

**építési és minden e szakmába vágó munkálatokat**

a **legolcsóbb árak** és biztosíték nyújtása mellett vállalom el.

Pontos és szolid munkálatok, mint **tervezések**, legjobb kivitelezéért előre kezeskedem.

Kiváló tisztelettel

**KOCH KÁROLY**

építőmester, Urak-utca 8. sz.

## Kiadó.

Élénk forgalmú helyen  
**bolt és lakás**  
minden órán kiadó.

Értekezhetni Alsó-Papszer-utca 6. sz. a. a tulajdonosnál.

## Kiadó lakások.

Csabai-kapu 10. szám alatt

két 2 szobás, egy 1 szobás lakás,

Alsó-Gordon 24. szám alatt

1 lakás, mely áll 3 szoba, előszoba, éléskamra, pinczéből stb.

május 1-től kiadó.

Értekezni lehet Alsó-Gordon u. 24-ik szám alatt.

Egy régi jó hírnevű biztosító társaság

helybeli vezérképviselősege

az életbiztosítási üzletágban működés czéljából egy, alkalmazhatóság esetén a miskolczi piacon, később utazásokra alkalmazandó megfelelő

**egyéniiséget keres.**

Csakis kifogástalan jellemű oly urak ajánlatai fognak figyelembe vétetni, a kik e szakmában tényleges eredményeket tudnak felmutatni.

Továbbá rendes állással bíró oly urak, a kik mellékfoglalkozás gyanánt az életbiztosítás képviselősegevel foglalkozni kívánnak, a lehető **legmagasabb jutalékot** élvezhetik és e szakmában alaposan fognak kiképeztetni. A pontos lakezimet tartalmazó ajánlatok **K. L. jelige** alatt e lap kiadóhivatalához intézendők.

## Leszállított árak!

**Merkl Gyula**

miskolczi

vas-, fegyver- és konyhaberendezési cikkek kereskedésében

Fő-utca, „Három rózsaszálloda” épület

mindennemű **konyhaedények**, valamint minden faj **konyhaberendezési cikkekben** tartalmazott készletem folytán azokat **leszállított árakon** boesájtom áruba.

Gyári árakon ajánlom továbbá raktáramon levő szép kivitelű **cserép-kályháimat**, valódi friedlandi és más gyártmányu **vaskályháimat**, különböző faj **kutszivattyukat** és **kutalkatrészek**, **műtrágya- és trágyalé-szivattyukat**.

Lőszer és fegyverek

dús választékban.

**MERKL GYULA MISKOLCZON.**

Leszállított árak!